

Lapin yliopisto

Kasvatustieteiden tiedekunta

Tutkimusstrategia 2030

KTK, tutkimuksen painoalat

1. Oppiminen ja opetus kestävän kehityksen edistäjänä

Tutkimus kohdentuu opettajuuteen sekä opetus-, opiskelu- ja -oppimisprosesseihin, niiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Tutkimuksen tavoitteena on osallisuuden, yhteisöllisyyden, moninaisuuden, kestävän kehityksen ja paikallisuuden edistäminen muuttuvissa toimintaympäristöissä arktisilla ja pohjoisilla alueilla sekä globaalisti.

2. Koulutus, työ ja yhdenvertaisuus globaaleissa ja arktisissa yhteisöissä

Painoalueen tutkimus tarkastelee kansainvälisesti ja tiederajat ylittävästi eri sukupolviin kuuluvien kansalaisten toimijuutta ja osaamisen uudistamista tulevaisuuden palveluiden ja etäisyyksien hallinnan näkökulmasta. Tutkimusta ohjaavia periaatteita ovat osallisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja hyvinvointi.

Tutkimuksen painoalat konkretisoituvat seuraavina tiedekunnan tutkimusalueina.

1. Oppiminen ja opetus kestävän kehityksen edistäjänä

Mediapedagogiikka

Tutkimuksen kohteena ovat median, sosiaalisen median sekä digitaalisen teknologian käyttö ja merkitykset eri-ikäisten koulutuksen, opetuksen, opiskelun ja oppimisen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Tutkimuksen keskiössä ovat formaalit, informaalit ja nonformaalit oppimisympäristöt niin harvaan asutuilla alueilla kuin globaaleissa yhteisöissä.

Tutkimus kohdistuu erityisesti:

- digitaaliseen osaamiseen ja medialukutaitoihin ja
- ongelma- ja simulaatioperustaisiin sekä leikillisiin ja pelillisiin oppimisympäristöihin

Alkuperäiskansapedagogiikka

Tutkimus fokuoioituu teoreettisesti ja lähestymistavoiltaan alkuperäiskansojen pedagogiseen tutkimukseen.

Tutkimuksen kohteena ovat erityisesti:

- arktinen ja saamelaispedagogiikka sekä digitalisaatio näissä konteksteissa
- saamelaislasten ja -nuorten sananvalta ja toimijuus
- alkuperäiskansojen kulttuurinen ja kielellinen diversiteetti eri kouluasteilla ja kasvatuskonteksteissa

Inklusiivinen ja erityispedagoginen tutkimus

Tutkimuksella identifioidaan ja arvioidaan inklusiivisen kasvatuksen ja erityispedagogiikan laadullisten tekijöiden toteutumista ja taustalla vaikuttavia arvoja ja diskursseja.

Tutkimuksen kohteena ovat erityisesti:

- inklusiivisen kasvatuksen käytänteet ja niiden käsitteellinen analyysi
- opinnoissa edistymiseen, niiden keskeyttämiseen ja syrjäytymiseen vaikuttavat koulutukselliset ja kasvatukselliset tekijät
- inklusiivinen opettajankoulutus

Monitieteinen opetuksen tutkimus

Tutkimuksen kohteena ovat oppimista ja opettamista lähi- ja etäopetuskonteksteissa tukevat ja heikentävät pedagogiset ratkaisut niin yksittäisten tieteenalojen tai niiden erilaisten yhdistelmien näkökulmasta.

Tutkimusteemoina ovat erityisesti:

- eri oppiaineiden tieteenaloihin ja laaja-alaiseen osaamiseen kohdentuvan ajattelun kehittyminen sekä keskeisten käsitteiden analysoiminen
- opetussuunnitelmat ja oppimisympäristöt
- opettajuuden jatkuva ammatillinen kehittyminen

Kestävyys- ja luontokasvatuksen pedagogiikka

Tutkimuksessa tarkastellaan arktisia pedagogisia ilmiöitä monialaisuuden, ilmiöoppimisen ja vuorovaikutuksen lähtökohdista.

Tutkimusteemoina ovat erityisesti:

- kestävyyskasvatukseen liittyvien käsitteiden teoreettinen tarkastelu
- ilmastokasvatuksen mahdollisuudet ilmastoviisaan yhteiskunnan rakentamisessa
- luontokasvatus paikkaperustaisen kestävyyskasvatuksen keinona

Feministinen pedagogiikka

Tutkimuksessa tarkastellaan opetusta ja oppimista koulutusideologioiden, instituutioiden sekä opetus- ja oppimisprosessien tasolla risteävien erojen näkökulmasta.

Tutkimusteemoina ovat erityisesti:

- koulutuksen ja mediakulttuurin valta tuottaa subjekteja, tietoa ja toimijuutta
- kasvatuksen ja koulutuksen sukupuolistavat prosessit
- moniperustainen syrjintä ja häirintä koulutuksessa ja työelämässä

2. **Koulutus, työ ja yhdenvertaisuus globaaleissa ja arktisissa yhteisöissä**

Lasten ja nuorten hyvinvointi

Tutkimus tuottaa tietoa ja käytänteitä lasten ja nuorten hyvinvointiin, yhdenvertaisuuteen, ja haastavista elämäntilanteista selviytymiseen arktisen alueen paikalliset ja globaalit kontekstit huomioon ottamalla.

Tutkimus kohdistuu erityisesti:

- lasten ja nuorten inhimillisten voimavarojen vahvistamiseen ja myönteisen kehityksen tukemiseen
- opettajien ja muiden kasvatusalan asiantuntijoiden ammatillisuuteen ja monitoimijaiseen yhteistyöhön ja niiden kehittämiseen

Hyvinvointi ja osallisuus globaalissa mediayhteiskunnassa

Monitieteisessä tutkimuksessa tarkastellaan erilaisista taustoista tulevien ja eri-ikäisten ihmisten median käyttöä, digitaalista osaamista ja erilaisia lukutaitoja osana heidän arkeaan, työtään, hyvinvointiaan, voimaantumistaan ja kansalaisuuttaan.

Tutkimus kohdistuu erityisesti:

- vähemmistöihin ja eri-ikäisiin median sekä digitaalisten palveluiden käyttäjiin ja ei-käyttäjiin
- mediasisältöihin liittyviin kysymyksiin

- osallisuuden, hyvinvoinnin, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisäämiseen

Toimijuus työelämässä ja koulutuksessa

Tutkimuksessa tarkastellaan monitieteisesti pohjoisen ihmisten toimijuuden mahdollisuuksia ja tiloja yhteiskunnallisessa, ekologisessa ja kulttuurisessa murroksessa.

Tutkimus kohdentuu erityisesti:

- ekologiseen ja yhteiskunnalliseen muutokseen liittyvien käsitteiden teoreettiseen tarkasteluun
- hyvinvoinnin, jatkuvan oppimisen, työelämän ja eriarvoisuuden kysymyksiin
- ikääntyneiden hyvinvoinnin ehtoihin, osallisuuteen ja oppimiseen medioituneessa yhteiskunnassa